

Tako veličastne slavnosti slovenski Maribor še ni videl. Ljudske množice je prešinila jugoslovanska misel tako globoko, da iste ne bo mogla več izriniti iz srca naših ljudi ne hujskarija in ne kruta sila.

Kako so zmagali Italijani.

(Jugoslovani na Piavi.)

Bivši avstrijski poročnik Mijo Ajvazović, doma iz Dolac-a blizu Travnika v Bosniji, je podal ob koncu meseca oktobra 1918 jugoslovanskemu poslanstvu v Rimu sledeče poročilo (povzeto po „L'Adriatico Jugoslavo“ št. 4 z dne 22. 3. 1919):

„Služil sem pri 50. avstrijski inanterijski diviziji, 100. brigadi. Divizija se je nahajala maja meseca 1918 v postojankah na Piavi onstran vasi Alano in gore Ozok do onstran gore Samuzio. (Imena so povzeta po specialnem avstrijskem vojnem zemljevidu.) Ene 10. majnika je bil naš bosanski polk štev. 1 preložen iz postojank na Monte Madalo, Ozok in Spinuzio v vas Nemeggio (III. bataljon) in Zermen (I. in II. bataljon). Dne 23. majnika nas je obiskal maršal Borojevič, ki je imel nagovor na častnike in izrazil upanje, da bo v kratkem zopet naš polk podal dokaz svoje priznane hrabrosti.“

Temu obisku je takoj sledilo pomnoževanje municije, vezbanje vojaštva, delo se je fotografirane slike, načrte laških postojank in razne brošure, izmed katerih tudi eno, ki je podučila, kako se polastiti plana Velika ofenziva je bila pred durmi.

Častniki češko-slovaške in jugoslovanske narodnosti so takoj začeli premišljevali, kako bi se dalo preprečiti vsak uspeh te avstrijske ofenzive. Bilo nas je 16, ki smo se vsak dan shajali v neki privatni hiši ter natanko proučevali vsako posameznost, ki smo jo mogli dobiti glede postojank, zasedenih od avstro-ogrške vojske. Zlasti jugoslovanski in češko-slovaški letaki, ki so nam jih metali italijanski ero-plani, so nas podžigali k temu koraku. Letaki nam so naznanjali, da je nemška ofenziva na Francoskem strta, da Amerika vozi v Evropo veliko armado, da se Jugoslovani in Čehoslovaki v Italiji zbirajo, da gredo v boj zoper osrednje velevlasti. Dne 13. junija je moral naš bataljon iti v postojanke. Na predvečer je komandant bataljona, stotnik Popov, zbral okoli sebe častništvo.

Določeno je bilo sledeče: 1. avstrijska ofenziva se začne dne 15. junija in bo segala od gardskega jezera do morja. 2. Glavne točke, kjer se bo skušalo prebiti sovražne vrste, bodo med Asiagom in Primolanom v smeri Vičenza—Padua, potem med M. Grappa in Piavo s ciljem Bassano—Citta della Venezia ter med Monte Tomba in Montello z namenom obkoliti tri dve gori in priti posadki na M. Grappa za hrbet. 3. Čez Piavo se bo šlo na več mestih. 4. Bobneči ogenj se bo začel ob polnoči ali ob 2. uri v jutru. Da pa laška artilerija ne bi ovirala zbiranja avstrijskega vojaštva, bo morala avstrijska artilerija skozi dve uri s plinovimi granatami obstreljevati italijanske postojanke. 5. Naša divizija bi morala zavzeti Monte Meletta in upostaviti zvezo z 20. honvedsko divizijo, ki bi bila med tem zavzela Monte Tomba in se potem sesla na Monte Tallone s 3. bataljonom našega bosansko-hercegovaškega polka št. 1. Obe diviziji bi bili potem nadaljevali prodiranje proti Bassano.

Stotnik Popov nam je razložil najmanjše podrobnosti operacijskega načrta. Vsak bataljon, vsak vod, vodovaja je imel svojo z matematično natančno sijo izdelano nalogo. Jaz sem bil določen za poveljnika oddelka za plen pri našem bataljonu (Sammel-offizier). Kako se naj pleni, zlasti zasebno imetje, je bilo razloženo v posebni brošuri („Sammlung der Beute“). Častniki so se bili v ta namen pripravili z velikimi kovčki, posebni nemški avtomobili so že čakali na plen. Za vsako vrsto plena je bila določena posebna nagrada: za nepoškodovane topove nad 150 mm kalibra 900 K, za topove nižjega kalibra 400 K, za nepokvarjene mitraljeze 80 K itd. Tudi za živila, obleko, obutalo, avtomobile, ki bi se bili dobili, je bila nagrada. Za enega živega Čehoslovaka je bilo obljubljeno 300 K in takojšnji dopust.

Dne 14. junija je bil III. bataljon naše divizije v improviziranih postojankah takoj za I. vrsto, v kateri je stal III. bataljon, II. bataljon bi nam moral slediti med ofenzivo. Od vseh, ki smo se dogovorili, da gremo k Italijanom, se nam je posrečilo samo štirim: poročniku Navara (Čeh), zastavonoši Petrovič (Srb), meni in nekemu podniku (dependente) Navare.

Ze ob 3. uri popoldne smo se napotili proti italijanskim postojankam. Krila nas je nekoliko gosta mežla, drugače bi nas bili opazili. Radi slabega terena hodili smo štiri ure med postojankami. Ob 1/8. uri zvečer smo dospeli do prvih italijanskih straž. Povedal sem svoje in svojih tovarišev imena najprej nekemu stotniku, in nato nekemu majorju, kar mi je bilo znano. Pri stotniku je bil neki artilerijski častnik, katerega sem opozoril, naj po 11. uri namerno ogenj na dolino Alana, kjer se bo zbirala 20. honvedska divizija in nato na vse črte, ker se bodo pravno v tistem času storile najvažnejše priprave za ofenzivo.

Res, Italijani so pričakovali ofenzivo, pa niti niti niso o njeni moči, niti kje se bo začela in niti verjeti niso hoteli, da se bo začela že v nekaj urah. Naša poročila so napisali na oboje pole. Razposlali so brzojave na več vojaških poveljstev in se pripravili, da sprejemo avstrijski napad. Proti 11. uri po

noči so začeli obstreljevati avstrijske postojanke, kakor smo jim mi to nasvetovali. Vjetniki in begunci so nam pozneje pravili, kak velikanski uspeh da je imela ta kanonada.

Po 10. uri zvečer so nas poslali k 50. diviziji 4. armade. Vprašani po vzroku našega bega, smo odgovorili „iz političnih motivov.“ Pokazal sem od Trumbiča in Kujundžića podpisano jugoslovansko proklamacijo, v kateri se je poročalo, kako se čehoslovaški in jugoslovanski vojaki v Italiji bojujejo proti Nemcem in Madžarom ter sem posebej povdrl, da sem bežal zato, da oškodujem avstrijsko ofenzivo in se pridružim svojim bratom.

Majord višjega poveljstva, s katerim sem govoril, nas je najbolje sprejel, toda tudi on ni verjel, da bi se ofenziva začela tako kmalu. Ko smo mu povedali, da so Avstrijci že porazdelili rezerve za tri dni, da so vse priprave za napad že gotove, da je vse vojaštvo že na svojem mestu, kjer se bo bojevalo in da so že vsi poveljniki prišli v obližje I. bojne črte — začel je verjeti. Povedal sem majorju, kolikor sem izvedel od stotnika Popova ter sem mu do pičice vse pokazal na posebnem zemljevidu, kolikor sem videl na lastne oči in smo si jaz in tovariši zapomnili. Povdarjam, da so tudi te naše podatke zabeležili in da se je pri tem pisalo na dolgo in široko. V slučaju potrebe sem pripravljen povedati na drobno, kakšni so bili dotični naši podatki in kako so naši naše nasvete dobrohotno sprejeli in kar najzvestejše izvedli. Morebiti bi bili Italijani brez naših obvestil doživeli drugi veliki poraz, drugi Tolmin.

Tako poročnik Mijo Ajvazović. O Jugoslovanih, ki so v drugih odsekih piavske črte na predvečer nameravane ofenzive Italijanom prinesli obvestila največje važnosti, tukaj ni niti govora. Imamo še veliko listin, ki dokazujejo, kaj so storili Jugoslovani, da bi ovirali avstrijsko ofenzivo na Piavi, toda najkrajši in najbolj prepričevalen dokaz pa je uradno poročilo od dne 28. julija 1918, v katerem je general Borojevič lakonično poročal, da se imajo Italijani največ zahvaliti za svoj uspeh izdajstvu Jugoslovancem, ki so se borili v avstrijski vojski. In za plačilo nam hočejo sedaj Italijani ugrabiti naše kraje! Kje je pravica?!

Za naše ljudi.

Sedaj mrgoli med našim ljudstvom toliko raznih apostolov, raznovrstnih časopisov, da naše ljudstvo mnogokrat res ne more prav razločiti, kar je naše in kar ni. Med kmete prihajajo rdečkarji, ki tji po vodstvom židov, prihajajo razne druge »demokratske« stranke, ki pa so le tako dolgo prijateljece kmeta in delavca, dokler rabijo njegove glasove Socialdemokratske in liberalne stranke ne stojijo na načelih krščanstva, temveč že komaj čakajo, da bi mogle uveljaviti svoj protikrščanski program: ločiti cerkev od države, vreči sv. razpelo iz cel in povsod v javnem življenju strnoglavit krščanstvo ob tla. To stoji! Vse politične stranke in organizacije, ki so pred vojno bile ali socialdemokratske, liberalne ali svobodomislne ter so si sedaj radi lepšega nadjale naslov »demokratske« ali kaj takega, so več ali manj podružnice velike svetovne organizacije brezverstva. »Narodnost«, »demokratizem«, »skrb za kmeta in delavca«, vse to je le maska ali krinka, pod katero skrivajo svoje bistvo in svoj pravi namen, ko hodijo med ljudstvo. Mi stojimo na stališču, da bo troimenemu jugoslovanskemu rodu le tedaj zagotovljen obstoj, če bo ostal zvest krščanstvu. Narod, ki zgublja vero svojih očetov, bo propadel, če tudi mu »rodoljubci« in »narodnjaki« pri polnih časih rojnega vinca napivajo in proslavljajo njegovo svobodo.

Zatorej slovensko ljudstvo, slovenski kmet, slovenski uradnik, slovenski delavec, slovenski obrtnik izogibaj se onih, ki te hočejo na tihem ali javno odtujiti krščanstvu. Da pa boste vedeli ločiti zdravo zrno od nezdravega vam pokažemo, kar je naše.

Naša politična organizacija za vse slovenske pokrajine je Vseslovenska ljudska stranka (VSL). Njene podorganizacije so ali SLS, ali Kmečka Zveza (SKZ). Poleg tega še imamo celo v isto okrajnih in krajevnih katoliških narodnih društev ter okrajne in krajeve odbore SKZ. Naši pristasi naj gredo le na take shode, zborovanja drugih strank niso za nas.

Naša nepolitična organizacija je Slovensko krščansko socialna zveza, v kateri so združena bralna, izobraževalna društva ter mladinske zveze.

Naša delavska organizacija je Jugoslovanska strokovna zveza v Ljubljani.

Naši politični časopisi so: »Straža«, »Slov. Gospodar«, »Male Novice«, »Slovenec«, »Večerni list«, »Domoljub«, »Naša moč«, »Mir«, »Dolenjske Novice«. To so listi, ki jih lahko vzame vsak katoliško naroden Slovenec v roke, jih širi in agitira za njih napredek.

Mi stojimo odločno na stališču, da v strankarskem gibanju ne sme priti do osebnih bojev,

ne do ostanega blatenja in napadanja. Strankarski boji naj se vršijo v mejah poštenosti. Posebno pri nas na meji se moramo vzdržati kvarnih strankarskih bojev in razprtij. Radi tega je izdajalec našega rodu vsak, ki iz samega strankarskega samoljublja ruje in vrta tudi na jezikovni meji proti naši stranki, česaravno mu je dobro znano, da je bila naša stranka edina, ki je v resnih in težkih časih naše obmejno ljudstvo organizirala v boj proti narodnim nasprotnikom.

Italija — brezmejna v svoji pohlepnosti.

Brezmejni pohlep zemljelačnega Italijana je bil povod za predsednika Wilsona, da je v posebni spomenici javnosti obrazložil, da so italijanske zahteve pretirane, docela neopravičene ter da Dalmacije in Reke ne more priznati Italijanom. Italijanski zastopniki v Parizu so nato pričeli igrati komedijo, kakor je to sploh pri Italijanih navada. Ko se je nekdanja avstro-ogrška armada umaknila z ozemlja, na katerem je Italijane opetovano pretepla, so italijanski vojaki nastopali v ulogi zmagovalcev ter so z vojaško močjo zasedli prazno ozemlje.

To je bila komedijska zasedba dežele, v kateri ni bilo sovražnika. Komedijanti pa niso samo italijanski vojaki, marveč tudi laški državniki. Ko so uvideli, da proti Wilsonu v Parizu ne morejo uspeti, so zapustili za nekaj časa Pariz, čes. treba je sklicati italijanski parlament in vprašati italijansko ljudstvo, kako ono sodi. Da pa bo to ljudstvo sodilo tako, kakor želi italijanska vlada, zato že skrbi ministrski predsednik Orlando. Na svojem potu iz Pariza skozi Italijo v Rim je vseposodi nastopil kot največji hujšak. V Genovi je rekel, da bo Italija kljubovala vsemu svetu, Italija ne more poginiti v sramoti. Slično in še arše je hujškal v Rimu. Tamkaj je naravnost podžigal ljudstvo za novo vojno. Po štiriletnih nepopisnih žrtvah, tako je rekel Orlando, stojimo sedaj morebiti pred novimi žrtvami. Italija je v tem trenutku pripravljena. Italija je sedaj večja, kakor meseca maja 1915. Da bodo te nesramne hujskarije pri zapeljanem ljudstvu zalegle, je gotovo in že naprej je sigurno, da bo italijanska zbornica, ki se je sestala dne 29. aprila, pritrdila Orlandovi požrešni politiki. S tem cela reč ne bo spremenjena: odvzete slovenske in hrvatske zemlje je in ostane rop in če to sklene italijanski parlament, je s tem le samo povečano število roparjev. Tako sodi ves omikani svet in tako bo tudi sodil Wilson, ko se bo Orlando vrnil v Pariz ter prinesel s seboj sklep italijanske zbornice. Naj Italijani še toliko kričijo ter rožljajo z orožjem, omikani svet bo ostal miren, ker pozna italijanske pajace.

Ureditvev prometa s kvasom.

Od 1. maja naprej se bo nakazoval kvas v mariborskem okraju trgovinam, ki so spodaj naštet. Vsaka trgovina dobi gotovo tedensko množino, ki je označena v kilogramih v oklepaju. Droge trgovine ne dobijo več kvasu. Pritožbe radi nepravilnega razdeljevanja ali radi premajhne množine naj se določijo okrajnemu glavarstvu. Cena kvasu je 13 kron za trgovce pri tovarni, 16 kron za nadrobno prodajo. Seznam trgovin: 1. Povoden Franc, Ribnica Brezno (10). Oder Ivan, Sv. Lovrenc (30). 2. Pečnik Alojz, Selnica ob Dr. (30). 3. Fikfak J., Mar. Polčava (5). 4. Oder Cecilija, Rala (20). 5. Sernc Mihel, Ruše (25). 6. Zemljak Franc, Limbuš (15). 7. Mulec Franc, Studenci (40). 8. Marko Adalbert, Pobrežje (30). 9. Kostajnski Mar., Sv. Martin pri Vbg. (10). 10. Horvat Mar., Pobrežje (10). 11. Ograh Rezi, Sv. Peter (10). 12. Razdelilnica Lajtersberg Krčevina (25). 13. Pol Hans, Maribor (20). 14. Smonik Maks, Svečina (5). 15. Rojko Konrad, Zg. Sv. Kungota (15). 16. Plevnik Marija, St. III v Slov. goricah (25). 17. Haki Spilje (15). 18. Hamer Alojzija, Ceršak (10). 19. Kranjc Josef, Sv. Barbara (10). 20. Škerlec, Sv. Benedikt (15). 21. Verglez J., Sv. Jurij v Slov. goricah (10). 22. Arnaš, Sv. Jakob (10). 23. Heidekaj, Sv. Lenart (15). 24. Dimnik M., Sv. Lenart (15). 25. Lorber J., Sv. Rupert (10). 26. Čaus Teodizija, Sv. Trojica (15). 27. Tabak Franc, Sv. Anton (10). 28. Baumgartner, Sv. Marjeta ob Pesnici (15). 29. Polojnko Franc, Slivnica (10). 30. Böhm, Fram (5). 31. Kodrič Ivan, Fram (10). 32. Šijanec Andrej, Rače (10). 33. Novak Franc, Počova (5). 34. Macun Anton, Sv. Marjeta ob Dravici (5). 35. Lebe Ivan, Pivola (5). 36. Ravnjak Albert, Dobrovo (5). 37. Tišler filijalka, Pragersko (15). 38. Sicherl Egelbert, Sp. Polčava (5). 39. Urek Franc, Zgor. Polčava (5). 40. Pinter Anton, Slov. Bistrica (15). 41. Omerzu Danijel, Slov. Bistrica (15). 42. Krošelj Ivan, Laporje (5). 43. Vošnjak Franc, Sp. Polčane (20). 44. Vorša, Sv. Martin na Poh. (8). 45. Košorok, Makole (5). 46.

Kavčič Franc, Studenice (3). 48. Filijalka Vodenik, Hoče (5)

Politične vesti

Dr. Korošec, minister za prehrano v naši državi, potuje sedaj po Bosni in Dalmaciji, da se prepriča, kako stojimo glede prehrane. Povsod ga sprejemajo zelo slovesno. Dr. Korošec hoče vse kraje naše Jugoslavije pravično preskrbeti z živili. Odpravi hoče verižno trgovino in tako uplivati, da ne bodo izsesalci ljudstva tirali cene kvišku.

Slovenski delegati pri Wilsonu. Iz Pariza se poroča, da je v petek, dne 25. aprila, ob 11. uri dopoldne sprejel Wilson slovenske delegate dr. Ivana Schwegla z Bleda, dr. Gustava Gregorina iz Trsta in dr. Bogumila Vošnjaka iz Stajerske. V razgovoru, ki je trajal pol ure, so delegati razložili položaj Slovencev. Predsednik je poslušal z živim zanimanjem njihovo poročilo. Delegatje so izročili gđd. Wilsonovi album z 10.000 podpisi slovenskih deklet.

Zopetni nemški napadi. V petek, dne 25. aprila, zvečer so v Dedoncih pri Radgoni renegati vrgli predsedniku izobraževalnega društva Pintariču gorčo ročno granato na posteljo, ko je spal. Pintariču je raztrgalo noge in je kmalu nato umrl. Pogreb so je vršil v ponedeljek, dne 28. aprila. To je sad dela dr. Kamnikerja. Zahtevamo takoj varstva od vlade. Ljudstvo obupa, zaščite ni nobene.

Rdečkarji nastavlja mreže. Stranka nezadovoljnih, t. j. brezverski socialni demokratje, hujšajo sedaj tudi med kmetiskim ljudstvom in ga skušajo dobiti v svojo stranko. Iz Vojnika nam pišejo o tej zadevi: Kakor drugod, tako tudi pri nas hočejo briti socialni demokratji svoj evangelij brezverstva, nezadovoljstva in boljševizma. Prireajo shode in nas vabijo, češ, pristopite k nam, potem boste imeli dovolj vsega. Ustanovili bomo konsum, kjer boste dobili blago in živila prav poceni. Tako tukaj slepijo nevedno ljudstvo. Pravilo: kmečko ljudstvo moramo pridobiti k sebi, potem smo pa že dobri. Rdečkarji pravijo: To bo šlo brez težave, saj kmet je neumen, pridobiš ga na stran, katero hočeš, ker ni politično izobražen. Tukaj se pa ti ptički zelo motijo. Mi se sedaj dobro zavedamo, kako važnega pomena da je naš kmečki stan, ker je večji del ljudstva odvisen le od nas. Torej mi kmetje bodimo previdni, držimo se naše edine prave organizacije, t. j. Slov. Kmečke Zveze. V tej naši katoliško-slovenski stranki imajo vstop vsi naši stanovalci. In če nas bodo še alje nadlegovali ti rdeči ptički, jim bomo že peruti postrigli.

Pregnanci. Italijani so pregnali iz Primorskega veliko število slovenskih železničarjev. Ti reveži so sedaj dospeli v naše kraje. Pritožujejo se, da sploh ne dobijo zaslužka ali pa take slab, da ne morejo preživljati svoje družine. Da bodo dobili naši vrli primorski trpinji dovolj dela in jela pri nas, zahtevamo z vso energijo, naj vlada takoj odslavi in poklene čez mejo vse zagrizene nemške in nemčurske železničarje in naj na njih mesta nastavi oboge primorske pregnance.

Nemški delegatje odpotujejo v Pariz. Po poročila pariških listov je ententa po generalu Noudantu zaznanila Nemčiji, da bo dne 28. aprila v Parizu sprejela nemške zastopnike, katerim je zagotovljeno popolnoma prosto gibanje ter svobodna uporaba telefona in telegrafa.

Zaveznitvo med Jugoslavijo in Grčijo. List »Temps« poroča, da se vrše pogajanja med Jugoslavijo in Grčijo z namenom, skleniti zaveznitvo med obema državama.

Palestina samostojna država. Po poročilih iz Pariza bo postala Palestina samostojna država pod protektoratom Anglije. Sv. Oče pa zahteva, da se proglašijo Jeruzalem za mednarodno last.

Organizacija Slov. Kmečke Zveze v mariborski okolici prav lepo napreduje. Sedaj je skoro ni več občine, kjer ne bi bila izvršena organizacija naše stranke, v kateri se zbira ne samo kmet, temveč tudi delavec, obrtnik in razumnik. Zadnji shodi so se vršili: dne 23. aprila v Pobrežju, kjer sta govorila poslanec dr. Hohnjec in urednik Žebot, dne 24. na Teznu ter 25. na Radvanju. Na teh dveh shodih sta govorila dr. Leskovar in urednik Žebot. Da je naša stranka radi svojega krščanskega in čistega narodnega programa tri v peti nemčurjem in rdečkarjem, spriduše shod v Radvanju, kjer so sociji in nemčurji na shodu močno rogovali. A ustanovitve krajevne organizacije vendar niso mogli preprečiti. — Voditelji, somišljeniki! Prirejte pridno shode vsako nedeljo in praznik po vseh župnijah in vaseh. Z govorniki si pomagajte sami, ker so mariborski večinoma oddani že za več mesecev. Na delo!

Jugoslovanska Kmečka Zveza se bo ustanovila dne 5. maja v Ljubljani. Vabimo somišljenike iz Stajerske, da se udeležijo tega velevažnega zborovanja. Začetek ob 10h dopoldne v Unionu.

Prepovedano slavlje 1. maja. »Slovenec« poroča iz Zagreba, da je z ozirom na to, da je o-

zemlje SHS v vojnem pasu prepovedana proslava 1. maja na vsem ozemlju.

Tedenske novice

Današnja številka »Slov. Gospodarja« smo radi 1. majnika morali izdati že v torek. Stlep uredništva je bil v torek dopoldne ob 10. uri. Vsi pozneje došli dopisi in zaznanila prireditelj ali shodov...

Duhovniške vesti. Na župnijo Sv. Benedikta v Slov. gor. bo dne 1. majnika umeščen č. g. Fr. S. Gomilšek, dosedaj župnik pri Sv. Petru na Medvedovem selu. Neumornemu organizatorju želimo na novem mestu obilo sreče in božjega blagoslova. — Nevarno je zbolel in se priporoča soprobatu v molitvi č. g. Franc Kompolšek, bivši kaplan na Muti ob Dravi, kateri leži sedaj v bolnišnici v Mariboru. — Prestavljeni so gg. kaplani Anton Pučnik iz Novecerkve za provizorja k Sv. Petru na Medvedovem selu; Jožef Petrovič iz Trbovelj v Slov. Bistrico; Martin Groganec iz Slovenske Bistrice v Trbovje; Martin Erhartič, provizor pri Sv. Benediktu v Slov. gor., je nastavljen za kaplana na Crngori pri Ptuj. Bivši vojni kurat Pavel Zagar je nastavljen za kaplana v Novicerkvi. — Radi bolehnosti stoji s 1. majem v stalni pokoj č. g. Matija Skorjanc, župnik v St. Janžu na Dravskem polju, in se naseli na svoji rojstni župniji Sv. Pavel v Savinjski dolini.

† Stolni vikar Franc Simončič. Ponedeljek dne 20. aprila predpoldne je po daljšem bolehanju mirno v Gospodu zaspal bivši mnogoletni, mnogozaslužni stolni vikar v Mariboru, č. g. Franc Simončič v 56. letu svoje starosti. Rojen je bil leta 1863 pri Sv. Urbanu pri Ptuj in kot tretje letnik v mašnika posvečen leta 1886. Kot kaplan je služboval v Negovi, Zavreču in pri Sv. Benediktu v Slov. goricah do leta 1893, ko je bil imenovan za kornega vikarja v Mariboru. Leto pozneje je bil imenovan za stolnega kaplana, katero službo je opravljal do leta 1901, ko je bil imenovan za stolnega vikarja v Mariboru. Rajni je bil izredno ljubeznjiv, ljedomil in nad vse vnet katoliški duhovnik. Bila ga je v pravem pomenu besede sama ljubeznjivost, dobrotljivost in ljudomilost. Njegovo plemenito srce ni odreklo nobenemu pomoci, kadar se je zatekel k njemu in o njem se po pravici sme reči, da ni imel nobenega sovražnika, in še celo taki ljudje, ki sovražijo vsakega še tako plemenitega, katoliškega duhovnika, so se vselej z veliko spoštljivostjo izražali o rajnem stolnem vikarju. Nebroj je pa oseb, katerim je delil telesne dobrote. Čeprav po poklicu duhovnik in ne zdravnik, je bil vendar izboren svetovalec v raznih boleznih in od blizu in daleč so ljudje kaj radi prihajali k njemu prosti ga na svetov v kaki težki in nevarni bolezni — bil je torej zdravnik za dušne in tudi za telesne bolezni. Nehalo je biti njegovo plemenito srce in o trpela je njegova roka, katera je delila toliko dobrot. Njegova zlata duša še uživa rajsko veselje nad zverdami. Pogreb predragega rajnega se vrši v sredo dne 30. aprila popoldne ob pol 4. uri na staro mestno pokopališče. Svetila mu večna luč in blag mu spomin!

Župnijske izpite delajo te dni v Mariboru naslednji gospodje: Jakob Čebašek, kaplan pri Sv. Martinu pri Saleku; Alojzij Sagaj, kaplan v St. Janžu na Dravskem polju; Franc Časl, kaplan pri Sv. Miklavžu pri Ormožu in Martin Kozar, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor.

Odvetnik, član SKZ v Mariboru je edinole dr. Josip Leskovar, ki ima svojo pisarno na Koroški cesti št. 1 (bogoslovno poslopje). Članom Slov. kmečke zveze priporočamo, da se v pravnih zadevah zatekajo k temu odvetniku.

Nadvojvoda Evgen bivši maršal in vrhovni poveljnik bivše avstrijske armade na italijanskem bojišču, ki se je toliko časa mudil v Mariboru, je dne 25. aprila zapustil Dunaj in se odpeljal v Švico. Solzili se za njim ne bodo nikjer. Srečno pot!

Novi dnevni čas na železnica. Vele odredbe ministrstva za železnice z dne 10. aprila 1919, št. 1834 začno s 1. majnikom t. j. železnice v kraljestvu Srbov, Hrvatov in Slovencev šteti dnevni čas od 1—24.

Centralna uprava za trgovački promet se inostranstvom (Prehodno gospodarski urad) podružnica v Ljubljani. — Glasom sklepa Upravne komisije zgoraj omenjenega urada so se določile uradne ure od 8. zjutraj do 2. popoldne. Stranke se sprejemajo brez izjeme le ob delavnikih od 10. do 12. ure. Ostali čas je strogo rezerviran za notranje poslovanje.

Ustanavljanje društev. V zadnjem času se množe slučaji, da pripravljajo ljudje ustanovitev društev

po predpisih starega avstrijskega zakona o državnem pravu z 15. novembrom 1867 štev. 134 drž. zak. deželni vladi za Slovenijo, da je ta zakon že davno razveljavljen in velja sedaj naredba Narodne vlade SHS v Ljubljani št. 134 z dne 25. novembra 1918 (uradni list št. 14). Določbe te naredbe se glase: § 2. Društvo mora ustanoviti, pravila in sedež društva, daje člane vodstva tekom treh dni naznaniti pristojni oblasti. Enako je naznaniti vsakokratno izpremembo teh okolišnosti. § 5. Pristojna oblast je okrajno glavarstvo, v mestih z lastnim statutom magistrat (tam kjer je v mestu policijsko ravnanje, pa to). § 6. Vse vloge društva so proste kolka. Občinstvo se opozarja na to naredbo, da se je drži in tako izogni časovnim zamudam in nepotrebnim stroškom.

Nova slovenska posest. Na Tržaški cesti v Pobrežju št. 3 je kupil zaveden Slovenec Jos. Kliček iz Podčetrka hišo z gostilno in mesarijo.

Prošnje kadetnih aspirantov za sprejem v skupno vojsko. Vsi oni enoletni prostovoljci, ki so dovršili častniško šolo, položili tozadevne izpite ter imajo izpolnjene tudi druge pogoje za imenovanje poročnikom, oziroma podporočnikom, naj nemudoma predlože komandi Dravske divizijske oblasti službenim potom predpisane prošnje za sprejem v skupno vojsko SHS. Tem prijavam se morajo priložiti vse tozadevne listine ter izjava častniškega zbora glede službene in izvenslužbene sposobnosti. Oni enoletni prostovoljci, kateri so prošnje za povzemanje že vložili naj predlože samo pravilno izpolnjene formulare prijav za sprejem v skupno vojsko SHS. Predpisani formularji se dobe v adjutanturi Dravske divizije v Ljubljani.

Aj te ljube žemljice! Nemka iz Gradca je prišla v nedeljo v mariborsko gostilno. Ko je zagledala na mizi žemljice, je vskliknila: »Oj te ljube žemljice! Srečna dežela, ki imaš svojim ljudem dati kaj jesti. Pri nas v Nemški Avstriji pa še otrobovega kruha nimamo.«

Nove telefonske govornice. Pri poštini uradih Ivanjkovci, St. Ilj v Slov. goricah in Brezno so se otvorile telefonske centrale z javno govornico za krajevni in medkrajevni telefonski promet.

Izpmembe v osebju. Odslovljeni so: okrajni sodnik in sodnik predstojnik dr. Viktor Pavliček v Rogatcu, okrajni sodnik Karel Lobinger v Rogatcu in kancelist Ivan Pašk v Ljutomeru.

Upokojeni železničarji. Ker je Delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani prejela z Dunaja seznam železničarjev, ki so prejeli dosedaj neugodne rente, se izvrši tekom prihodnjega tedna nakazilo rent potom tukajšnjega čekovnega urada. Samo oni, ki do 1. maja še ne bi prejeli rente, naj se zglašijo pisмено ali ustmeno pri Začasni delavski zavarovalnici zoper nezgode v Ljubljani, Solaki drevored, 2 kreslja.

Kaj je to? Občinski urad Velenje razpošilja ta le oglas: Vse privatne osebe, katere posedujejo vojna posojila in police vojniha zavarovanj od 1. do 8. vojnega posojila, se vabijo, da se morajo radi natančnih tozadevnih pojasnil zglašiti v času od 13. aprila do 15. maja 1919 vsak dan popoldne od 2. ure naprej v občinski pisarni v Velenju. Izvzeta so pupilarna, cerkvena in posojilnična voj. posojila. Vsak mora prinesiti s seboj listino ali police vojnih posojil in zavarovanj. Nihče naj ne zamudi prilike, katera se mu v tem kratkem času mudi. Podpisan je nek Vičič. Kaj hoče občinski urad Velenje s tem? Kdo je g. Vičič? Velenjski župan Staza pa napreša na drugi strani tega oglasa šupanstva sosednih občin, naj ta razglas vsako nedeljo in praznik do 15. maja javno pri cerkvi pri maši (!?) razglasijo. Naj nam nekdo razjasni skrivnostni pomen tega oglasa.

Kraljica cerkvenega leta — Smernice za leto 1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V mišni obliki razpravljajo razne Marijine praznike. Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob koncu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne molitve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici s pošiljko vred znaša K 340. Naročajo se v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, eshite takoj po tej najnovejši knjižici.

Najlepše darilo za birmanca je molitvenik. Molitvenikov še ima nekaj na razpolago Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, katero toplo priporoča.

Zrinsko-Frankopanski vlak so pozdravljali in slovesno sprejeli po vseh postajah na Slov. Stajerju. Kolodvorska poslopja so bila povsod sijajno okrasena. Svečan je bil sprejem v Celju. Okrajni glavar dr. Andrejka je imel slavnostni pozdravni govor. Ko e vlak odhajal, je oddalo moštvo tri salve, in 21 krat se je izstrelilo iz topa. Med sviranjem godbe